

Hevur broytingin í rúsdrekkalógini havt nakra ávirkan?

Føroyingar drekka nógv meiri pilsnarøl og borðvín

Men nøgdin av vanligum brennivíni er eisini økt munandi. Heitvinið stendur í stað. Brúkið av gulløli er eisini økt nógv, men ikki í sama mun sum pilsnarøl

Eitt ár er liðið, síðan føroysku bryggjarini fingi loyvi at bryggja sterkari øl í føroyum. Eisini er eitt ár liðið síðan lögtingið broytti rúsdrekkalógina og setti bann móti innflutningi av sterkari øli enn »gull« og skamtaði innflutningin av »heitvini« — vín sum hevur eina alkoholstyrki upp móti teimum 20 prosentunum. Hevur broytingin havt nakrar avleiðingar á drykkjumynstri? Hetta hevur Sosialurin roynt at kanna við teimum tølum, sum Hagdeildin og Gjaldstovan í løtuni hava til taks

Føroyingar drekka nógv meiri pilsnarøl í dag, enn fyrri bert tveimum árum síðani. Somuleiðis benda nýggjastu hagtølini á, at føroyingar eru farnir at drekka meira borðvín — t.e. hvittvín, reyttvín og rosévín.

Hinvegin er nøgdin av gulløli, sum verður drukkin, ikki vaksen í sama mun. Nøgdin er vaksen nógv, men hevur ikki fingið ta nógð av elefant-øli, sum varð drukkin, áðrenn broytingarnar í rúsdrekkalógini vórðu settar í verk fyrri einum ári síðani.

Nøgdin av heitvini, sum verður innflutt tykist vera nokulunda hin sama sum undan broytingini. Broytningin í rúsdrekkalógini fevndi so at siga ikki um rúsdrekka — vanligt brennivín — men tøluni

visa, at nøgdin av innfluttum rúsdrekka øktist munandi frá 1979 til 80.

Samlaða øl-nøgdin vaksen nakað

Sambært hagtølunum fyrri 1979, 1980 og mettum tølum fyrri 1981, grundað á triggar teir fyrstu mánaðirnar, er nøgdin av øli, sum verður keypt, økt nakað.

Í 1979 innfluttu føroyingar 968.143 litrar av øli. Í fjør innfluttu og framleiddu vit 1.014.235 litrar. Fyrsta kvartal í ár framleiddu og innfluttu vit 241.181 litrar. Fyri at meta um eitt møgulegt brúkt í ár, kunnu vit falda hetta talið við fyra og fáa soleiðis 964.724 litrar.

Men hetta talið verður helst ikki eftirfarandi, tí í

fyrsta kvartalinum eru t. d. ongar stevnur, tá annars nógv verður »bestilt«. Við hesum í hyggju man samlaða ølnøgdin í ár helst fara upp um nøgdina í fjør.

Pilsnarøl nærur tvifaldað

Hyggja vit eftir teimum einstøku ølslogunum, so innfluttu føroyingar í 1979 204.365 litrar av pilsnarøli, 425.114 litrar av gulløli og 338.664 litrar av sterkari øli so sum Elfant, Giraf, FF, páska- og jólabryggj.

Tøluni fyrri 1980: pilsnarøl 317.336 litrar. Gulløl 436.789 litrar og Elefantøl o. a. sterkt 260.110 litrar.

Fyrstu triggar mánaðirnar í ár innfluttu og framleiddu vit 96.845 litrar av pilsnarøli. Falda vit hetta talið við fyra, fáa vit 387.380 litrar. Taka vit sama fyrvirnið sum við samlaðu ølnøgdini, verður talið fyrri pilsnarøl helst hægri — helst omanfyri 400.000 litrar.

Sammata vit við 1979, tá vit innfluttu 204.365 litrar, sæst, at nøgdin av pilsnarøli, sum verður drukkin í Føroyum, nærur er tvifaldað eftir tveimum árum.

Viðvíkjandi gullølinum framleiddu og innfluttu føroyingar fyrsta fjórðingsárið í ár 144.336 litrar. Faldað við fyra verður talið 577.344 litrar, sum helst verður ov lítið fyrri samlaða brúkið í ár.

Nøgdin av gulløli, sum verður drukkin, er sostatt síðan 1979, økt við umleið 150.000 litrum.

Hyggja vit eftir innflutninginum av Elefant o. o. í 79, var talið 338.664 litrar. Tey, sum druku Elefant, eru ikki øll farin yvir til gull, sum ikki hevur fingið hesa nøgdina afturat. Men gulldrekkarar eru kanska farnir til pilsnarøl og »elefantvín« kunnu eisini vera farnir til vin ella brennivín.

Drekka nógv meiri borðvín

Meðan nøgdin av heitvini tykist standa í stað, er drekkingin av vanligum borðvini økt munandi.

Hagtølini eru eitt sindur ógreidd viðvíkjandi vininum, við tað at tey hava bólkinn borðvín og harafturat ein bólk við drúvini, men tað er ikki eydnast okkum at fáa greiði á, hvat hesin seinri bólkurin fevnir um. Hann var ógvuliga stórur í 1979, men er minkaður niður í nærum einki, meðan bólkurin borðvín er meira enn tvifaldaður.

Í 1979 innfluttu vit 41.119 litrar av borðvini. Í 1980 98.193 litrar og fyrstu triggar mánaðirnar í ár 30.982, sum roknað um til eitt ársbrúk svarar til yvir 120.000 litrar.

Næstseinasta ár innfluttu vit 50.646 litrar av tí umrødda drúvvininum, meðan talið í fjør bert er 13.649 litrar. Fyrsta ársfjórðingin í ár var talið 2.818 litrar.

Á Gjaldstovuni verður mett, at í samband við hetta vinið er helst onkur umbólking farin fram. Hagtølini yvir føroyska innflutningin byggja á donsku útflutningstøluni, so bólkningin av slogunum fer ikki fram á Gjaldstovuni.

Av heitvini vórðu í 79 innfluttir 25.113 litrar. Í fjør var talið 24.123 litrar og fyrstu mánaðirnar í ár var talið 5.488, sum eftir einum ári helst fer at vera nokulunda tað sama sum í fjør.

Drekka mest akvavit

Av rúsdrekka drekka føroyingar framvegis mest akvavit, hóast vodka togar inn á akvavittid. Í fjør druku føroyingar 103.380 kilo av akvavittid, meðan talið fyrri vodka var 55.993 kilo.

Samlaði innflutningur av rúsdrekka var í 1979

Rúsdrekkanytslan er økt munandi seinastu árin. Í 1979 druku føroyingar 194.116 kilo. Í ár meta vit nýtsluna til 284.000 litrar!!!

194.116 kilo, í fjør 230.664 kilo og fyrstu triggar mánaðirnar í ár var innflutningurin 70.892 kilo. Umroknað til eitt ársbrúk fáa vit 283.892 litrar, men við áður umrøddu fyrvirnið verður hetta talið óivað uppaftur hægri.

Sostatt er talan um eina munandi øking av brennivinsdrekkningini. Tá økingin er so stór eftir bert tveimum árum, ber neyvnan til at gera eina niður-

steðu uttan at meta, at broytingin av rúsdrekkalógini í fjør má hava havt onkra ávirkan. Her verður hugsað um skamtanina av tí sterkasta ølinum.

Umframt akvavit og vodka druku føroyingar harnæst í 1980: gin 28.701 kilo, whiskey 19.432 kilo, rom 10.481 kilo, likør 9.979 kilo, cognac 1107 kilo og 684 kilo av genever.

Tøluni tala fyrri seg

Tað er bert stívlga eitt ár síðan rúsdrekkaloggávan varð broytt. Tí er kanska ov tidliga at gera eina niðurstøðu um avleiðingar av broytingunum av lógávinum. Men tøluni tala fyrri seg!

Alt bendir á, at nýtslan veksur støðugt. Um broytingin av rúsdrekkalógini í fjør er ein atvoldin ber ikki til at siga. Tað skal eitt vist áramál til fyrri at kunna fastleggja eina siðbroyting viðvíkjandi rúsdrekka.

Tó tykjust tøluni benda á, at nýtslan av pilsnarøli er vaksandi. Tað sama ger seg galdandi fyrri borðvín. Upplýsingar okkara fevna ikki um ljós-pilsnar- an — handelsølið — men

vit hava fingið at vita, at brúkið av hesum ølinum er ikki minkað. Sostatt bendir nakað á, at føroyingar eru í størri mun farnir at drekka meiri av veikum øli og borðvini. Men hinvegin er økingin í brennivinsnýtsluni stór og tað sama ger seg galdandi fyrri gulløli. Hvør er frágreiðingin til hesa øking?

Tá broytingarnar vórðu framar í fjør, álegði lögtingið landsstýrinum at koma við eini frágreiðing um eitt ár. Eilíf Samuelsen, landsstýrismáður, sigur, at frágreiðingin er ikki gjørd enn, men at hon verður gjørd nú í heyst og lögð fyrri lögtingið.

Føroyingar drekka meiri og meiri pilsnarøl — eins og rúsdrekka.